

Похоронна фантазія

Фрідріх Шиллер

Світлом омертвілим
Місяць став над гаєм заанімілим,
Духи ночі жалібно ячать,
Хмари йдуть суворі,
Зорі в горі,
Мов лампадки в склепові, блищать.
Люди сунуть, хмурі, мов примари,
Спереду, гойдаючись, пливуть
З мертвяком в жалобі чорній мари
В моторошну ночі каламуть.

Зв'ялений журбою,
Долею пригнічений лихою,
З тужним зором, схиленим чолом
За труною ідучи німою,
Хто там спотикається з ціпком?
Чи не батьком звав його померлий?
Лихоманка хирним тілом б'є,
Муки серце на шматки роздерли,
Сивий волос дуба устає.

Розтроюдились пекучі рани,
І в душі — пекельний чорторий!
Батьком звав його юнак коханий,
Сином хлопця називав старий.
Ось лежить він, льодом холодіє —
Сто прокльонів зрадниці судьбі!
Він, твій син, твій рай, твоя надія...
Ось лежить він, льодом холодіє,
Той, що був одрадою тобі!

Любо голублений світлом Аврори,
Лагідно ласканий леготом хвиль,
Бавивсь безжурно улюбленець Флори
Серед духмяних розцвічених піль.
Ніжно всміхалась ясна його врода
Із ручаїв кришталевих свічад,

Його цілунків п'янка насолода
Палом жаги чарувала дівчат.

Мужнім він був між юрбою людською,
Кроком бадьорим ішов напролом,
В мріях не знав він ніколи спокою,
В небо шугав він крилатим орлом.
Як проти пут і вудил гордовито
Ставма стає норовистий гривань, —
Він не схилявся перед сильними світу,
Знав тільки владу своїх поривань.

Весело й світло в весняному чарі
Линули дні його в далеч дзвінку;
Смуток топив він у пінявій чарі,
Жаль забував він у вихрі-танку.
Світ цілий крився у хлопці чудовім...
Леле! Якби ж він досягнув, дозрів!
Радуйся, батьку! У хлопці чудовім
Силу і славу ти б серцем дозрів!

Та уже цвинтарні гримнули ворота,
Бігунів чавунний скрегіт чуть.
Тут панують стума і скорбота...
Батьку, батьку! Сльози хай течуть!
Ти ж, коханий, линь до сонця далі,
До буття блаженного прямуй,
У Валгаллі, де нема печалі,
Ти жагу прекрасного вгамуй!

Прощай! Побачимось у раї!
Думка ця — небесна благодать!
Та труна вже глухо в ями дно вдаряє,
І вірьовки вгору шурхотять...
Ми ж із ним так приязно любились,
Не забути втіхи тих хвилин...
Стійте! Стійте!.. Часом і сварились...
Знову рине сліз гарячий плин...

Світлом омертвілим
Місяць став над гаєм зацімілим,

Духи ночі жалібно ячать,
Хмари йдуть суворі,
Зорі в горі,
Мов лампадки в склепові, блищать.

Вже над ним насипана могила...
За єдиний погляд — всесвіту скарби!.
Вже навік земля його закрила,
Вже над ним насипана могила, —
Не вертають здобичі гроби.
І якою силою, Лауро,
Пломінь в серце лле цілунок твій,
Пурпуром затоплює обличчя,
Дух стенає в млості вогневій?

Всі бажання повинню шумують,
Кров у жилах — розшалілий шквал,
Тіло прагне в тіло перелитись,
Дві душі один бентежить пал.

Як і там, у мертвім механізмі
Вічних світових будов, —
В ніжних тканих чулої природи
Повновладно царствує любов.

Глянь, Лауро, — радість обіймає
Сум, що ллється через край,
А надія ніжно зогріває
Ціпеніючий відчай.

Втіха, як сестриця, тузі
Принесе, бува, сумир —
І уже крізь золотії сльози
Сонцебризно грає зір.

Та існує свій закон тяжіння
І в страшному царстві зла:
З небесами не в ладах пороки,
Пекло ж люблять злі діла.

Переклад М. Лукаша